

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/556

KARAR NO : 1983/598

ÖZET: 353 sayılı Yasa'nın 10/f. maddesi uyarınca asker kişi sayılan kişilerin askeri mahallerde ve asker kişilerin aleyhine işledikleri suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Cengiz Pesük ve arkadaşları

O L A Y : Amasya 3 Numaralı Askeri Cezaevinde tutuklu bulunan sanıklar, 29.12.1981 günü görevli kısım amiri kademli üstçavuş Dursun Sabuncu ve diğer görevliler koğuştta sayım yapıp bitirdikten sonra hep birlikte emirleri ve talimatları dinlemeyerek görevli amirlerin üzerlerine yürümek suretiyle mukavemette buldukları iddia olunarak TCK.nun 258/1. maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle Amasya C. Savcılığınca haklarında kamu davası açılmıştır.

Amasya Asliye Ceza Mahkemesi; 12.4.1982 gününde, 1982/69-108 sayı ile; tüm sanıkların askeri mahkemelerce gözaltı edilip tutuklanmış oldukları ve halen 3 Numaralı Amasya Askeri Cezaevinde muhafaza altında bulduklarında ve asker kişi sayılacaklarından sanıkların olay sırasında görevli askeri cesaevi gardiyanlarına ve astsubayına karşı koymak suretiyle askeri suç işledikleri anlaşıldığından bu suça ait davanın Askeri mahkemelerin görevine girdiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Sivas 5. Er Eğitim Tugay Askeri Mahkemesi; 26.7.1982 gününde, 1982/605 sayı ile; 2301 sayılı Yasa ile değişik 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 15. maddesinde eklenen ek fıkra sıkıyönetim komutanına sıkıyönetim askerimahkemelerince bakılmasına gerek görülmeyen suç dosyalarının yargılanmasının davanın biran önce bitirilmesi amacı ile diletiği mahkemeye gönderme yetkisini tanıdığı bu davanın da sıkıyönetim komutanlığınca adli yargı yerine gönderildiği görüşü ile davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Arçon'un katılmaları ile yaptığı 31.10.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, Ondan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki süslü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

353 sayılı Yasa'nın 10/f. maddesine göre askeri yargı organlarınınca tutuklanmış veya hapsedilmiş veya askeri makamlarca muhafaza altına alınmış veya gözaltı edilmiş kişiler bu kanunun uygulanmasında askeri kişi sayılmakta, aynı yasanın 9. maddesinde ise; Askeri mahkemelerin kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişileri aleyhine veya askeri mahallerde yahut askeri hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli oldukları belirtilmektedir.

Dava konusu olayda olduğu gibi 353 sayılı Yasa'nın 10/f. maddesine göre asker kişi sayılan bir kimsenin aynı yasanın 9. maddesi uyarınca TCK.nun da yazılı bir suçundan dolayı askeri mahkemelerde yargılanabilmeleri için suçun; bir asker kişi aleyhine veya askeri yerlerde veyahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işlenmesi gerekir.

Sözü edilen yasa gereği asker kişi sayılan sanıkların TCK.nun 258/1. maddesinde yazılı mukavemet suçundan dolayı askeri mahkemede yargılanabilmeleri için suçun askeri yerlerde ve asker kişileri aleyhine işlenmiş olması koşulları gerçekleşmiş olmakla bu suçtan dolayı yargılama görevinde askeri yargı yerine ait bulunmaktadır.

Öte yandan askeri mahkeme başvuru kararında; sıkıyönetim komutanınının 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesindeki yetkisinin kullanılmasının bahis konusu olduğu hallerde; sıkıyönetim komutanınının bu yetkisi sıkıyönetim mahkemelerinin görevine giren suçlarda bahis konusu olup sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılmasına lüzum görülmemişlerin adli yargı mercilere bakılmak üzere verilmesine ilişkindir.

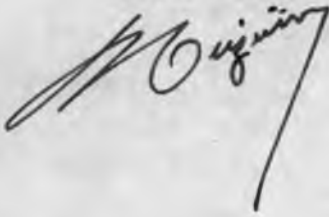
Oysa sanıkların yukarıda belirlendiği üzere ve oluş biçimine göre askeri yargı yerinde yargılanmaları gerektiği cihetle, adli mahkemeye verilen görevsizlik kararı; suç dosyası 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesine göre komutanın yetkisi uyarınca bu mahkemeye intikal etmiş olmasına rağmen yerinde bulunduğundan Sivas 5. Er Eğitim Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesinin başvurusunun reddine karar verilmelidir.

..../.....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğine, bu nedenle Sivas 5. Er Eğitim Tugay Askerî Mahkemesi'nin başvurusunun redine 31.10.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

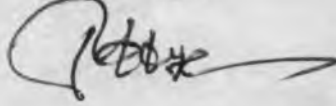
Başkan

Servet Tüzün

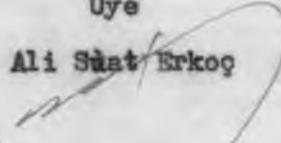
Üye

Y. İsmet Ayar

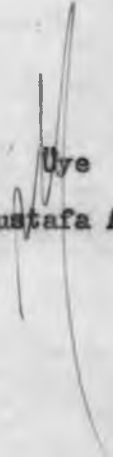
Üye

Ali Şait Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Argon

